

Riigi Teadus- ja Arendustegevuse toetamise (RITA) tegevuse 2 „Teadmistepõhise poliitikakujundamise toetamine“ elluviimise raames läbiviidud projekt.

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

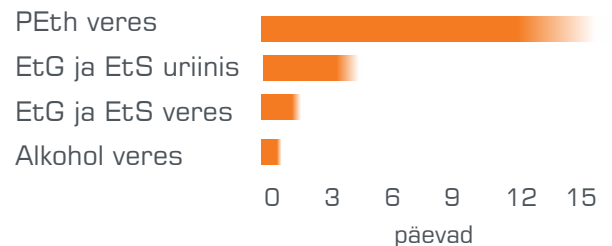

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

ALKOHOLIJOOBE JA ALKOHOLI TARVITAMISE KINDLAKSTEGEMISE VÕIMALUSED EESTI KOHTUEKSPERTIISI INSTITUUDIS

Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Tervise 30, 13419 Tallinn
www.ekei.ee

Alkoholijoove on alkoholi tarvitamise tagajärjel tekkinud tervises seisund, mis avaldub väliselt tajutavates häiritud või muutunud kehalistes või psüühilistes funktsioonides ning reaktsioonides.

ALKOHOLIJOUBE ESINEMISE TUVASTAMISEKS KASUTATAKSE KAhte MEETODIT:

- a) väljahingatava õhu alkoholisisalduse määramine;
- b) vere alkoholisisalduse määramine

Eesti Kohtueksperdiisi Instituudis viidi läbi „Alkoholist põhjustatud tervisehäirete ja käitumisriskide vähendamine: alkoholi ja alkoholi surrogaatide tarvitamise tagajärjel tekkinud ainevahetusproduktide (metaboliitide) uuring“ ja töötati välja 3 teaduspõhise meetodit, et tuvastada alkoholi tarvitamist joobe möödumisel või alkoholi lähiaegse tarbimise täpsustamiseks etanooli ainevahetusproduktide (ehk metaboliitide) määramisega.

Alkoholi metaboliitide tuvastamiseks kasutatakse proovimaterjalina verd või/ja uriini.

EtG JA EtS MÄÄRAMINE ON ABIKS:

nende liiklusõnnetuste (-rikkumiste) korral, millede puhul on tagantjärele vaja kindlaks teha, kas sündmuse toimumise hetkel oli juht kaine või joobes.

Alkoholi metaboliidid etüülglükuroniid (EtG) ja etüülsulfaat (EtS) jäävad verest määratavaks ca 1,5 päevaks ja uriinist 2–3 päevaks peale alkoholi tarbimist ning määramise ajaline kestus sõltub tarvitatud alkoholi kogusest.

PEth-i MÄÄRAMISEL VÕIB OLLA ABI KAHEL JUHUL:

- a) ühekordse alkoholi tarbimise
- b) ülemäärase (sh kroonilise) alkoholi tarbimise korral.

Fosfatidüületanooli (PEth) kontsentratsioon suureneb juba peale ühekordset alkoholi tarbimist ja võib olla määratav verest sõltuvalt tarvitatud alkoholi kogusest vähemalt 3-5 päeva.

Alkoholi metaboliitide määramiseks tuleks liiks verele, mis on vajalik etanooli kontsentratsiooni määramiseks, võtta võimalusel ka uriini. Ajaliselt on võimalik etanooli ja tema metaboliite määrata järgmiselt:

Aine nimetus	Referentsväärtusesse jõudmise aeg
Etanool	Tavaliselt alla 12 (20) tundi
Etüülglükuroniid (EtG) ja etüülsulfaat (EtS) veres	Kuni 30 (36) tundi
Etüülglükuroniid (EtG) ja etüülsulfaat (EtS) uriinis	Kuni 120 tundi
Fosfatidüületanool (PEth) veres	3–12 päeva